

6.

SBORNÍČEK

Z BURZY K LETNÍ ČINNOSTI

Vydáno u příležitosti
VII. burzy nápadů a materiálů k letní činnosti
konané 27. 2. 1993

POJĎTE S NÁMI DO POHÁDKY

Alena LINHARTOVÁ (7. PS Brno)

e Cmaj⁹ Amaj⁷ Dmi⁷ A+ Dmi⁷ G⁹

Pojďte s námi do pohádky, státem tam a státem zpátky, projdeme tře tajnými vrátky
i čas dlouhý zde se krátký Když ožehne zář laka? V pohádce!

C Emaj⁷ F G C Emaj⁷ F G

Pojďte s námi do pohádky,
státem tam a státem zpátky,
projdeme tře tajnými vrátky
i čas dlouhý zde se krátký.

Kde se všechno daří lehce? V pohádce!
Kde se král může stát z čerce? V pohádce!
Kde jsou slatá hory, kopce? V pohádce!
Kde už zlato nikdo nechce? V pohádce!

Pojďte s námi, do pohádky, ...

Kde dobro slo zmiče hladce? V pohádce!
Kde rostou přes noc paláce? V pohádce!
Kde si chudí vezme peníze? V pohádce!
Kde i sto let spl se slatce? V pohádce!

Teorie her - praxe života

Ing. Radim Farana, CSc. - oddíl Průzkumníci, Ostrava

Když jsme na začátku roku 1991 přijeli na Burzu k letní činnosti do Brna, netušil nikdo z nás, že naše vztahy s ní tolik zpevní. Co bylo pro nás největším přínosem, byl nový okruh přátel a především prostředí jiného pohledu na věc a jiných nápadů. Náměty, načerpané na burze byly základem pro táborové hry následujících dvou let a vycházíme z nich nadále.

Když jsme hledali čím zlepšit a učinit přitažlivějším naše tábory, dívali jsme se nejprve, co dělají kolem nás. Setkali jsme se především se hrami na indiány, případně na zlatokopy, vesmírné návštěvníky, války severu proti jihu a jiné. To se nám nelíbilo, my jsme chtěli zůstat doma a přitom se přesunout mimo náš prostor a čas. Hledali jsme, jako všechny indiánské hry, návrat k přírodě, která je základem všeho života na Zemi. Indiáni mají k přírodě zajisté blízko, knihy o nich jsou plny odvahy a dobrodružství, tolik lákající dětské duše. Ale jsou také plny násilí, teroru a rasismu. Jak často v těchto knihách čteme, že výsledek dramatické přestřelky byl výborný, jen jeden zraněný. O hromadě mrtvých indiánů se jaksí mlčí. Ti nejsou považováni za lidi. Také hrdiny indiánských knih jsou zhusta bílí osadníci - dobyvatelé. A my jsme chtěli návrat k přírodě, jenže naší, doma.

Tak postupně uzrála myšlenka na táborovou hru "Příchod Slovanů na Moravu a do Čech". Vždyť sepětí našich předků s přírodou bylo značné, navíc jsou to naši předkové, hra se odbývá na našem území a připusťme oprávněně, že toho o nich mnoho nevíme.

Nebyli jsme zajisté první s tímto nápadem, z Brna jsme si odvezli několik zajímavých nápadů ze slovanských her a přidali k nim vlastní fantazii. První nepříjemné překvapení bylo zjištění, že Slované k nám přišli v rozvinuté době bronzové a začínající době železné. Oděvy z kůže, palice a pěstní klíny neolitu bylo nutno zavrhnout. Ušili jsme tedy dlouhé bílé oděvy ozdobené bronzovými sponami a vydali se na putování po Českém ráji. Všechny naše tábory jsou totiž putovní. Naši hru jsme také hráli na putovním táboře, i když je spíše zvykem se s podobnými táborovými oděvy "schovávat" v lese na stálých táborech. Leč ani tady nejsme se svým nápadem první.

Musím přiznat, že určitá nejistota z volného pobíhání mezi lidmi dětí v bílých řízách panovala. Cizí prostředí a zblbnutí ve hře však slavilo úspěch. Když jsme posléze přidali také několik prvků experimentální archeologie, jako mletí obilí mezi kameny a následné pečení placek ze získané mouky, tkaní starými technikami apod. byl úspěch dokonalý.

Navíc jsme se seznámili s počátky naší historie a to v době, kdy vrcholila pomlčková válka v názvu republiky a začal se tvrdě prosazovat boj o identitu Slovenska. Snad naše

hra přispěla trochu v ujasnění identity Česka. I když my sami jsme z Moravy, či vlastně dokonce ze Slezska.

Celá hra byla zdrojem poučení pro všechny účastníky, vedoucí nevyjímaje. Když jsme hledali platidlo k provázání táborové hry, vzpomněli jsme si okamžitě, jak nás kdysi naučila škola, že Slované platili Iněnými šátečky. Zatím mi nikdo nebyl schopen objasnit, proč by měli být naši předkové tak pitomí, že dobrou látku rozřezali na nepoužitelné cancoury a těmi platili. Dovolím si to považovat za hloupost. Že se platilo zlatem, obilím, dobytkem, kůžemi, i otroky jsem sto pochopit. Ono vůbec studium literárních pramenů bylo zajímavé. V nejistotě, co nám bylo nesprávně podsouváno v nedávné minulosti, jsme šli do knih z roku 1898, 1908 apod. Hlavně to byl Palacký a Kronika Česká prof. Laciny. A tady čteme, že Slované byli velmi pokojní, mírumilovní a pracovití, dbali práva a pořádku.

To se nám pro táborovou hru značně hodilo, vytvořili jsme "Slovanský zákoník", závazný pro celý tábor. Ale nijak z této charakteristiky nevyplývá, jak se Slované dostali na naše, v té době dosti osídlené území, ani množství nalezených zbraní v jejich sídlech.

Naštěstí nepřipravuji tábor sám, takže v kolektivním rozumu se mnohé přemlelo a oprostilo mýtů. Ty jsme raději používali na "Večerníčky", když se po večerce četly různé báje a pověsti k usnutí dětí. U menších měly značný úspěch, ti usnuli. A pubertální jedince bylo stejně nutno nechat jejich osudu.

Velký úspěch tábora, podnítil naši fantazii k nápadu projít takto celé naše dějiny. Jenže krok od příchodu Slovanů k Velké Moravě je natolik nepatrný, že by hra byla téměř stejná, tak zůstala snaha alespoň připomenout významné úseky našich dějin.

A tak jsme se v loňském roce přesunuli do doby Karla IV. otce vlasti a věnovali se době vrcholného středověku. Naše oděvy se uzpůsobily vzezření středověkých pážat v barvách erbů jejich pánů. Množství dalších rekvizit, jako mečů, štítů, šaškovských a katovských čepic dalo možnost připravit několik středověkých divadelních her. Ty jsme na svém putování, tentokrát po Jihlavské vrchovině, také na různých místech hráli.

Popsat na tomto místě obě hry podrobně, jeví se mi býti nemožným, když středověká hra má ve svém popisu téměř 40 stran. A navíc obě hry připravuje k vydání nakladatelství Mravenec. Budiž tedy tento příspěvek jen poděkováním, za nápady a náměty získané na Burze k letní činnosti. S kočovným divadlem jsme také nebyli zdaleka první.

Na závěr snad několik mentorských rad k přípravě táborových her, zejména začínajícím, kteří je tak rádi slýchají. Ze zkušeností našeho oddílu, zejména z posledních let, dovolil jsem si vypíchnout několik hlavních myšlenek, jež předkládám k debatě všem zájemcům v těchto myšlenkách:

Všechno zlé je k něčemu dobré.

Dobrá táborová hra je na hráče náročná. Na "čajíček" si za rok nikdo nepamatuje. Zato svým vnučatům bude jednou děda vyprávět, jak táhl pytel kamenů nočním lesem přes bláto a potoky aby uctil své předky a vystavěl jim mohylu na vrcholu strmého kopce a to celé v noci a bez světla. Pokud nám ovšem pod nákladem nevpustí duši.

Vše dobré může být učiněno zlým.

Nic se nedá ohýbat přes koleno. Když námět hry nezabral, tak ho raději zahrajeme postupně do autu a příště se pokusíme ho rozvinout již před táborem s příslibem mnoha tajemného a dobrodružného, ale až na táboře. I nejlepší námět můžeme zpackat, když si k němu nic nepřčteme a jedeme "z hlavy". Je krajně nepříjemné, když děti opravují historické překlepy svých vedoucích, jako třeba, že vedle Caesarovy římské říše se rozkládá Gálie a tam skáčou Galové po stromech a házejí po sobě kokosové ořechy. Na druhou stranu se ničemu nesmí dogmaticky věřit. Autoři jsou také jen lidé a mohou se mýlit.

Nic se neděje bez příčiny.

Když už táhneme pytel kamení, motáme se poslepu lesem, sbíráme zlaté valounky ve studeném potoce, musí to mít alespoň nějaký smysl. Dětem nemá cenu vyprávět o zvyšování fyzické kondice a zdravotních dispozic. Pro ně je lepší když při tom budou zachraňovat potápějící se loď, hynoucí říši, nebo unesenou princeznu.

Co děláš, to dělej rád.

Přesvědčovat děti, aby tahaly do kopce kameny na nesmyslnou mohylu protože to chceme je nanic, pokud je hra nezblblá natolik, aby to považovaly za svou čest a nedělaly pro slávu a úspěch ve hře. K tomu je třeba hrát hru s vervou a co nejvíce se blížit skutečnosti hry. Ať jsou to různé obleky a další rekvizity. Činnosti, které se v době na kterou si hrajeme dělaly, od ručního mletí obilí po rytířské turnaje. Čím je hra bližší skutečnosti, tím je lepší. Zajímavý poznatek je také skutečnost, že děti mají rády když se na ně pohlíží jako na dospělé a když mohou samy vykonávat činnosti viděné u dospě-

lých - investovat na burze, kupovat stroje do továrny, sepisovat smlouvy, dávat si do nosu v "báru" a hrát tam hazardní hry atd.

Sám nejsi nic.

A to platí jak pro vedoucí, tak pro děti. Jedinec jistě může vymyslet a propracovat geniální hru, ale těžko ji dokáže čtrnáct dní tvrdě hrát s dětmi. Nejspíš po týdnu padne vyčerpáním. Učit děti totální samostatnosti se mi nejeví být smysluplným. Ztroskotání na pustém ostrově již není časté, do hor děti samostatně také nepouštíme. Snažíme se spíše o výchovu individuality v kolektivu. Krásně se o tom píše, jak se rozvíjí individuální schopnosti dětí a ty je pak využívají v boji za svou družinu, oddíl, národ, stát...

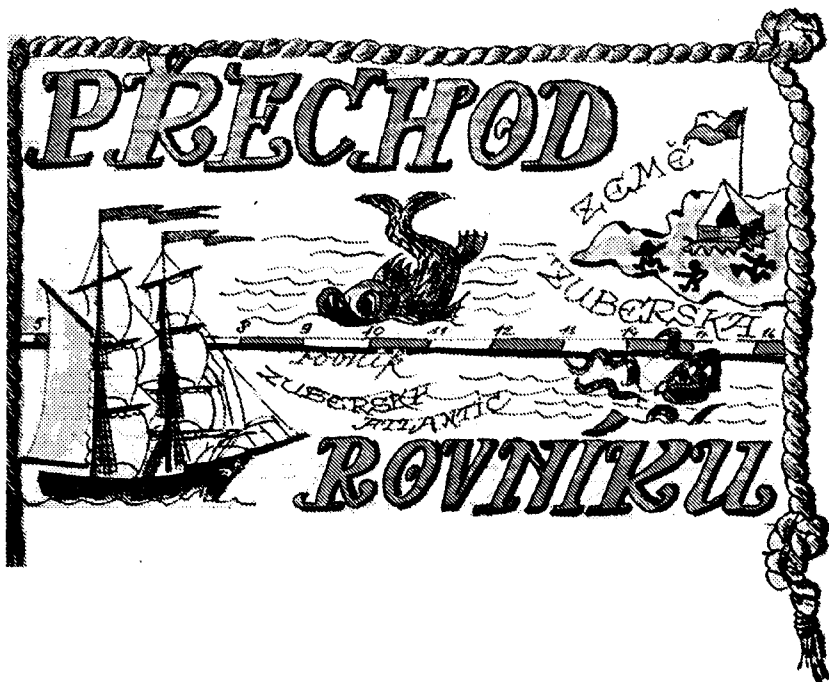
My jdeme cestou kombinace hry jednotlivců a družin (rodů, posádek, co se hodí). Jedinec získává body (mnohem raději ale zlaťáky, dolary, obolusy ...) a ve spojení s ostatními členy družiny je v dalších, již kolektivních hrách může zmnožovat.

Všechno chce svůj čas.

Nic se nemá odbývat a nejméně práce pro děti. Ony to snadno a přesně poznají, kdo je jen ohlupuje hezkými slovy. Úspěch má především hra dobře propracovaná, na druhou stranu, nemá cenu vyrábět půl roku složitou mapu pro táborovou hru, zešedivět u té práce, nic jiného nepřipravit a pak být znechucen neúspěchem. Svůj čas chce i tento příspěvek, jenže já již žádný nemám. A tak nechávám nedokončené na Vás, jež přicházíte věnovat svůj čas, sílu, zdraví a život dětem, nadto povětšinou cizím.

Ahoj

Radim

Tato tradice se nám na Zuberák vetřela docela nahodile: v Biskupicích uspořádali pro německé děti "Neptunfest" jako víceméně organizované "řádění". Připadalo mi to přitažené za vlasy a zároveň se mi to líbilo. Chyběla tomu ale souvislost s táborovým ovzduším. Náhodou jsem v té době dostal dopis od přítele, strojního důstojníka naší námořní flotily, ve kterém líčil utrpení svého debutu na rovníku. A tak jsme "vyvinuli" nápad: budeme křtít táborové panny a panice, kteří táboří poprvé a budeme to dělat přesně v půli trvání tábora /ať tam ten rovník máme !/.

Původně jsme jména novokřtěnců psali na sloupnutou smrkovou kůru a jeden každý pak ke svému jménu připojil otisk vlastního palce. Kůry však - jak jinak - brzy braly zasvě a tak jsme přešli k "evidenci" v táborových kronikách. Neptuna - křtitele hrál vždy někdo z vedoucích, najády a triptony pak staří otrlí táborové veteráni. Program, včetně "občerstvení", připravovala tato "mokrá parta". Bylo to vždy veliké, pouze při nižších teplotách /15 až 10 °C/ se křtilo klasicky: Neptun na táborovém molu omočil koště v rybníku a kropil. Dlužno připomenout, že časem byli křtěni všichni debutanti, oddíláci i hlavasové.

Teprve následně jsme zjistili, že obdobný rituál popsal už Mirko Vosátka ve své příručce Jak vést letní tábor. Ten trakař, co jsme vymysleli, fungoval však i přesto.

Tak každý rok přibývaly v kronice listy se jmeny táborových zalenáčů s otiskem jejich prstu.

Viky

PROGRAMOVÉ STÁLICE

Dr. Viktor Gella - táborový klub

Na každém táboře existují osvědčené programové praktiky, které vždy "zaberou", společlivě správi náladu a časem přerostou i v tradici. A když je vhodně zařadíme do celkového bodování, pak se v žádném případě nemohou stát samoučelnou fosílií.

"MEDUSA" aneb když mluví můzy

Když jsme na "roháckém" Zuberáku koncipovali veřejné klání táborových poetů, vzjali jsme to dialekticky. Motivy, metody i cíle se nám zdály na dosah ruky: zájem (o uplatnění), fantazie, vnímavost a ochota laškovat s mateřštinou nás přece musí automaticky vést k rozvoji vkusu našich táborníků. Věřili jsme prostě na samovývoj obecným nadšením k veřejnému táborovému blahu. Těž proto, že

- ☛ účastnit se mohl každý, kdo se cítil povolán a vyvolen
- ☛ aktivní účast byla bodována (za odvahu až otrlost)
- ☛ laureáti získávali Zuberskou medúzu z keramiky a další body (za mistrovství či ohlas) a
- ☛ titíž měli možnost zapsat svoje zpěvy do kroniky, což skýtalo možnost dalších bodů (vstup do dějin).

To vše pod podmínkou, že kteroukoliv ódou, baladou, elegií, sonetem či epigramem jeden každý bard a dobrodruh opěje buď tábor, táborníky nebo alespoň matičku přírodu.

I propukla lidově tvořivá epidemie a my jsme zírali, neb vyšlo najevo, že místo rýmů, trochejů a anapestů bude slovnatá "jura" muset hodnotit spíš houževnaté úsilí mnoha jednotlivců s exhibičními sklony. Nicméně - letitá praxe nasměrovala táborovou tvorbu k epickému pojetí s výrazným zájmem (jak uvedeno níže), o soukromu vedoucích.

Přesto lze uvést i příklady veskrze kladné, jako

Tábor Zubří J. H. 12 let

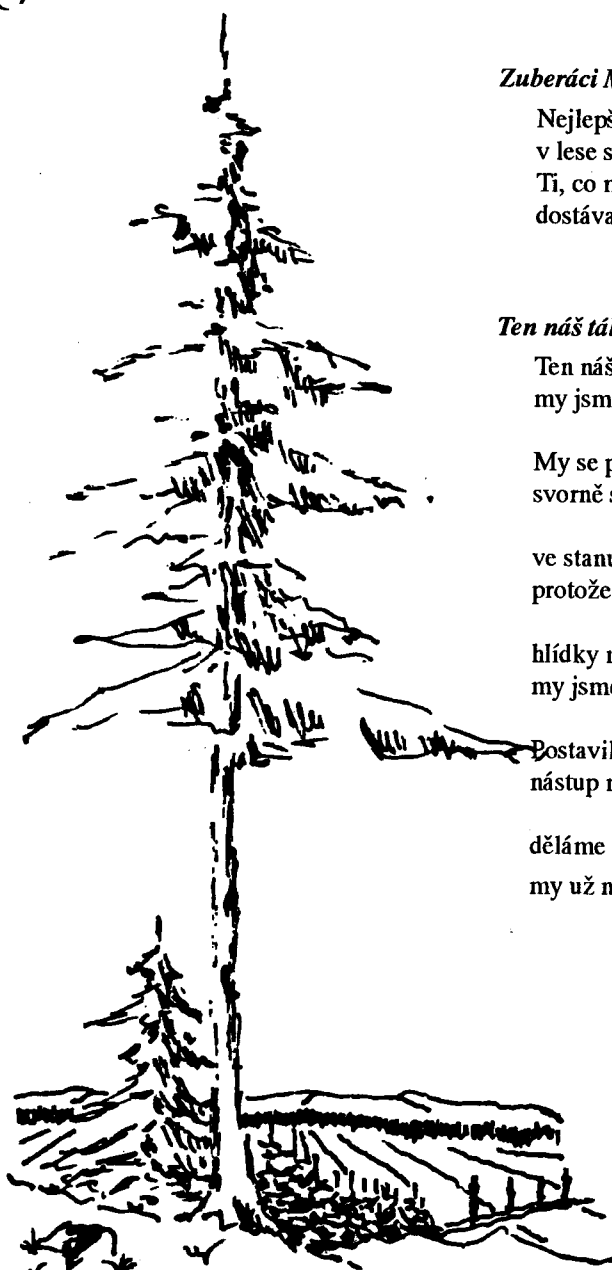
V Zubří, tam náš tábor je,
který každý miluje.
Rozcvičky jsou nejlepší,
kdo sem přijde,
ať se přesvědčí.

Po Zubří tu chodíme,
etapovky hrajeme.
Jedna lepší, druhá horší
a ta třetí je nejlepší.

Tábor dětí P. K. 10 let

Tábor dětí jako smetí,
první oddíl pracuje,
druhý oddíl sportuje,
třetí oddíl vozí jídlo
a ta čtverka líná je,
protože se nemyje.

Stejně kladně vyznívají sloky opěvující práci pro táborový kolektiv:

Zuberáci M. Š. 8 let

Nejlepší jsou Zuberáci,
v lese sbíraj klacíčky.
Ti, co mají rádi práci,
dostávají kartičky.

Ten náš tábor P. H. 12 let

Ten náš tábor se nám líbí,
my jsme kluci otužilí.

My se práce nelekáme,
svorně sobě pomáháme,

ve stanu se nebojíme,
protože se veselíme,

hlídky máme v noci,
my jsme přece borci!

Dostavili jsme si bránu,
nástup máme u stožáru,

děláme si ohničky,
my už nejsme maličci!

Jak se staví tábor O. P. 13 let

Když se tábor staví,
kdekoho to baví.
Jsou ale i takoví,
kteří na to kašlají.

Když se ale odměny
začnou dávat náhle,
začne je to mrzet,
že jsou líní stále.

Rychle se jí chopí.
Koho? Přece práce!
Aby také byli
odměněni sladce.

Ritika pak mívá vždy svého adresáta:

Zbytky

Za Markovýmá zádama
proběhla dneska Radana,

pod ešusem kousek masa.
Přispěla tím pro prasata.

Pokusy o lyriku však nebývaly - přes zjevnou nostalgickou
notu - příliš úspěšné:

Vzpomínka na Zubří I. M. 13 let

V lavici sedím,
doblba hledím,
učení nevnímám,
na Zubří vzpomínám:

jak jsme v lese pobíhali,
pak se ještě vykoupali
když jsme měli na programu
běhat, skákat, lézt po lanu...
Jednička, ti nejmenší,
každý je hned vyplaší,
místo hlídky spí,
ráno jsou však fit.
atd.

Zájem o své vedoucí pronikal do poezie nenápadně,
nesměle, o to však rafinovaněji.

V táboře P.K. 11 let

Na táboře v Zubří
u Nového Města
žil-byl jeden vedoucí
jmenoval se Venca.
A ten Venca Vencovič
vedl druhý oddíl,
hoší ho moc zlobili,
tak se denně modlil:

"Ó, Alláhu, velký duchu,
drž nade mnou svoji ruku!"

A když potom zavelí,
všechny jeho povely,
vydaří se, juchůůů!
"Dvojka, k noze!"
zařve stroze.

Jeho mladí pionýři
doběhnou hned k němu,
kdo by taky nemiloval
sympaťáka Věnu?

Luděk V.P. 15 let

Ráno raničko Lud'ka vstala,
nádobí mýti utíkala:
Půjdu, Martínko, k jezeru,
trenýrky sobě vyperu.
Nechod', Lud'ko, na jezero,
molo se tam ulomilo!
Nemá Luděnka nemá stání,
myslí stále na to praní.
První fusaklu namočila,
a tu se ní lávka podlomila
a po maličké Luděnce
zavířilo se v hluběnce.
Nad topolem pak podle skal
úlisný Jura zatleskal.

Zubřím, zubříš, zubříme J.S.13l.

Ó, nad Zubřím Slunce svítá
a Vašek jde teprv spát,
dlouho se pak v spacáku zmitá,
cítí se tak strašně mlád!
A je tomu rád,
že je tak mlád.

Do kuchyňky Zdena vlítla
na lupáčky makové,
snědla je, potom škytla
a už je to hotové.

Do obvazů vlezla vosa,
povzdechla si Jaruška,
láhev s peroxydem rupla,
zaplakala zdravuška.

Konópkovi ulít klobouk,
Dana ho má na hlavě,
A když si do taktu dupla,
cítíli to v Ostravě.

Jarda snívá o kobyle.
Aby se mu povedla.
místo ocasu jí strčil
březového pometla.

Viktor zase plácá z hlíny
podobu své manželky,
ale stejně mu to nejde ...
Měl by jít hrát kuželky!

Preadolescentní básnička vylíčila těžký život praktikanta u dívčího oddílu pod zřetelným vlivem klasikovým, zatímco dvě její vrstevnice pojaly problém širěji a nechali se ovlivnit moderním folklórem tehdejší Moravanky.

Naši páni vedoucí P.D.-M.M. 15 let

Když byl Jára hošík malý
za ruku se držel mámy
a na rohu uličky
hrával fotbal, uličky,
po ulici běhal s námi.

A když Jura na tramp jede,
slušně mluvit nedovede,
whisky pije bujaře
a večer při kytaře
o seňore zpívá bledé.

Vašek, ten když odrost škole,
kalhoty měl ouzký dole,
límeček měl do špice,
chuligánský střevíce,
kamarádům říkal Vole!

Velkorysá libovůle k ohebnosti češtiny se však brzy začala projevovat i v ohýbání odrážené reality. A tak se počaly šířit pochybnosti o přínosech Medúzy na rozvoj vkusu našich svěřenců. Protože obsah stále častěji podléhal potřebám náročné básnické formy a básnická invence hrozila průšvihem, viz příklady:

Franta J.S. 13 let

Franta nosí vasilo
co se kdysi nosilo.
Nosí bouli na čele,
Lence spadl z postele.

Nedaleko od dědiny J.V. 12

Nedaleko od dědiny
spadl Franta do latriny
a že celý kávový je,
kdo ho asi umyje!

Zubří pán P.K. 11 let

Soudruh hlavní vedoucí
pije jen grog horoucí,
kouří jenom Cleje
až prší či leje.

Dana a Vašek P.W. 12 let

Dana, to je aspoň kus,
šikovná je jako muž.
A ten drobný Vašíček,
vzal si na ni žebříček.

Tato pochybená a téměř provokativní poezie nám činila nemálo starostí: naše mravná veřejnost byla kdykoliv ochotna věřit, že tábory jsou semenišťem nízkého rafinovaného hříchu a tak jsme se počli obávat o dobré jméno našeho tábora. Zákazům a "schvalování" jsme se snažili vyhnout a tak jsme zvolili stanovení povinných slov do každého dílka. První předepsaná slova (později naši metodu převzal v TV i M. Švandrlík), byla JAHODY a NUDA. Plody vyvrálé z této úrody nás poněkud překvapily.

Nuda a jahody F.B. 13 let

Co je to nuda a jahody?
To jsou jahody trhané
v zimě při měsíčku.
Protože v zimě jahody nerostou,
je to nuda.
V zimě je zima i na jahodách.
Chodil jsem, chodil
a nuda při měsíčku
stále stála přede mnou
v temném lese.

Řeč o Řeku u řeky M.K. 15 let

Tam, co teče řeka,
uviděl jsem Řeka,
jak na nudu čeká.
Řek řek hledě do vody:
"To se přece nehodí,
že tam tečou jahody,
hudry-hudry-hudry!
Nejlépe je v ZUBŘÍ!"

Jahody a nuda H.B. 14 let

Když se nudím velice,
čumím se na slepice,
co běhají v obýváku
a já na ně volám: Ptáku!

Když jsem jednou měla hlad,
šla jsem se do ledničky podívat
a jahody tam byly.
Sláva! Na mně taky zbyly!
Rychle jsem je snědla
ale hned jsem zbledla.
Dopadlo to potom tak,
že mi stoupl krevní tlak.

Po této zkušenosti jsme podmínili témata Medúzy aktuální EH. U sedmdesátin naší Republiky jsme hráli "Czeuow putowaani strastiplnee aneb Vzhůru na Říp"! Poezie takto zplozená měla tento dopad:

Říp P.Č. 15 let

Dřív Říp býval krásným,
teď zkropen kyselým deštěm,
dřív oplýval mlékem a strdím,
a nyní dýchá těžce.
Praotec Čech tam stanul,

svěží vody se napil,
do dáli na to hleděl
i zazpíval si kleče ...
A dnes - ?
Jeden by brečel ...!

Nikdy nás nenapadlo zkoumat podrobnosti, ale postupem času jsme zjišťovali, že táboroví repetenti, kteří Zuberák absolvovali několikrát, veršovali zdatněji i duchaplněji. Ukázalo to i doplnění propozic, jež sestávalo s vazby na aktuální EH a stanoveného slovního fondu. Ve hře "Po stopách hrdinů Julese Verna" to byly výrazy KEFÍR, KONYÁŠ, LACINÝ, MOTÝL, NEVYZPYTATELNÝ, NOVÁKOVÁ, PAŘEZ, PERPETUUM MOBILE, UONDAT, ZDRHOVADLO a ŽÁBA.

Země Perpetuum Mobile T.V. 14 let

Perpetuum Mobile je země,
země, která žije ve mně.
Je to země fantazie,
kterou stěna srdce kryje.
Motýl tam uondává žábu
zpěvem o zdrhovadlu
a Konyáš se těší na knihy,
jichž pálení je kšeft laciný.
A i pařez tu čaruje
zaklínadlo už tu je:
cuřír-muřír-netopýr!
Příčaroval nám keřír.
Ta země, v níž nevyzpytatelná
Nováková žije,
v níž nikdo srdce nezpytuje,
kde opakování cítit je na míle
zove se
Perpetuum Mobile.

Žabí běs H.B. 15 let

Nováková Madla
zipem zdrhovadla
z pařezu dvě pádla
lacino vyhrábla.
Uondaná celá
motýla uzřela,
jak žábě, co chtěla
pít keřír z korbela,
Konyáše - zjevně
nevyzpytatelně -
podstrčil zřetelně
do papule černé ...
Žába se té chvíle
rozčílí zběsile:
Vernovo opilé
Perpetuum mobile - !
F U J !!!

Recese, která Zuberskou múzu vždy doprovázela, někdy přinášela trochu překva-
nahodilé skupiny dětí. Kolektiv v pravém smyslu se z nich obvykle podařilo vytvořit
až na sklonku pobytu. Celoročně spolupracující oddíly však - díky vypěstovaným
skupinovým normám a zvykům - mohou podobnou "trvalkou" prospět ke zvýšení
kultury jazyka svých členů.

Viky

GUMO

KROS

Sportovní hra (nácvik běhu) s přeneseným motivem (mistrovství světa na točyklu na ploché dráze). Úkolem závodníků je válet automobilovou vzdušnicí po vytyčené trati v nejkratším čase.

SCHEMA STARTU:

PRAVIDLA

Závodí se ve dvou třídách: JUNIOR (do 12 let) a SENIOR (do 15 let). Obě třídy se po každé jízdě střídají. Rozhoduje umístění v každé jízdě, nikoliv čas. Bodování: 4, 3, 2, 1 bod. Vítězí závodník s největším bodovým ziskem. Při rovnosti bodů rozhoduje rozjížďka. Nošení vzdušnice je zakázáno a trestá se diskvalifikací v jízdě.

ORGANIZACE

4 VAZAČI označují před každou jízdou závodníky barevnými šátky.
4 MECHANICI dbají, aby vzdušnice byly neustále plně nahuštěny; současně udržují jejich barevné označení.
HLASATEL organizuje nástupy závodníků jednotlivých tříd na startovní čáru.
ZAPISOVATEL vede evidenci výsledků na startovní listině a informuje hlasatele. Dbá aby se jízdý tříd střídaly.
STARTER startuje jednotlivé jízdý (JUNIOR 1 kolo, SENIOR 2 kola a hlásí zapisovateli poradí závodníků v cíli.

MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

- vzdušnice 4 kusy
- barevné šátky 4 kusy
- startovní čísla 1 - 16 2 sady
- startovní listiny 2 kusy
- barevné křidy 2 sady
- hustilka 1 kus
- umyvadlo PVC 4 kusy
- megafon (?) 1 kus

ko- lo	jízda	dráha			
		1	2	3	4
1	I.	1	2	3	4
	II.	5	6	7	8
	III.	9	10	11	12
	IV.	13	14	15	16
2	V.	13	1	5	9
	VI.	14	2	6	10
	VII.	15	3	7	11
	VIII.	16	4	8	12
3	IX.	10	14	1	6
	X.	11	15	2	7
	XI.	12	16	3	8
	XII.	9	13	4	5
4	XIII.	7	11	15	1
	XIV.	8	12	10	2
	XV.	5	9	13	3
	XVI.	6	16	14	4
5	XVII.	1	8	11	16
	XVIII.	2	5	9	13
	XIX.	3	6	10	14
	XX.	4	7	12	6

POZOR! TRATI VYTYČUJ POUZE UMYVALY!

Viky

JAK JSME "HOPSÁNÍ" a "HŇÁCÁNÍ" OVMYSLELY, PROPAGOVALLY A CO Z TOHO OZEŠLO

Hana Mrázová - Bezbariérové centrum volného času Lesná

V posledních letech kolem mne přibýlo mladých rodin s dětmi, kde je výchova potomků kladena na žebříčku hodnot hodně vysoko. Proto jsem si několik nápadů asi 2 roky ujasňovala s některými z nich - nikoliv náhodou mými bývalými pionýrkami a vedoucími. Jedna z nich na program spolupracuje.

Usoudily jsme, že jednoduché cvičení se zpěvem a pohybovými hrami bude to pravé a odhadly jsme optimální počet na 20 dětí. Přesně před rokem se sešlo prvních 15 státečků.

Leč ouha! Říkám tomu opičí reflex. Opičátko se přichytí matky, některé se zavrtává do oblečení, někdy je slyšet i pláč. Rychle jsme opustily představu samostatného hopsání a přibraly jsme i maminky.

Bylo to šťastné řešení. Je tu nová dimenze - plníme i funkci osvětově-pedagogickou, protože dospěláci si písničky, básničky a tanečky pamatují (i zapisují) a s potomkem si celý program opakují za obdivu okolí.

Naše hity: Kalamajka, Měla babka, Skákal pes

Tance: Kolo kolo, Pásla ovečky, Leze žába

Odměny: 1 lentilka

Další nápady vyplynuly zcela logicky. Návštěva studánky, Mikuláš, zimní víkendový pobyt, Silvestr s dětmi. Dosud nejúspěšnější byl týdenní pobyt na "Táboře s Rolničkou" na Kratizně. Ráno se pracovalo na písku, zpívalo na kládách, výletovalo a koupalo a večer se končilo pohádkou, hranou vlastními rodiči. Divadla v krizi by blekla závistí.

Bylo nás 40 i s 5 tatínky a byla to pohoda.

Samozřejmě jsme neskončily na plánovaném počtu. Zaručenou metodou - šeptandou - vešla naše bohubilá činnost ve známost značně rozlehlou. Nejenže dochází maminky s dětmi z Komína, Bohunic, Líšně a Žabovřesk, ale máme rodinu dojíždějící z Blanska, Lelekovic a za teplého počasí přijíždí jedna dvojka na kole z Rajhradu.

V současnu máme v třídici 53 jmen a jen díky nemocem, očkování, stěhování a jiným katastrofám to zvládneme (nezapomeňte přičíst i maminky).

Souběžně jsme v září 92 zahájily ještě "Hňácání" - což je seznámení s nejrůznějším materiálem, nácvik dovednosti udržet voskovku nebo štětec a koukat, co

z toho vzejde. Všechno je prošpikováno písničkami s kytarou s podporou rytmu (dřívka, vařečky, šterchátko). Celý program uvádí maňasek malíř Pastelka, jako protějšek Kašpárka ve cvičení. I tohoto programu se aktivně zúčastňují maminky, ale i tatínci, někdy babička nebo dědeček. Zbavují děti skvrn, odlepují je od podlahy a nedávno jsme gumovali stěnu od zelené pastelky.

Evidence hovoří o 23 umělcích, ale viz výše.

Nejmladší člen má 1,5 roku, nejstarší jsou pětileté. Ti, co odcházejí do školky, přicházejí alespoň na Mikuláše, jedou na lyže a těší se na tábor 93.

Momentálně šijí matky "látkový program" na hraní a cvičení.

Chystáme "Malý domácí COUNTRY BÁL" jako dospělácký relaxační program i pro rodinné příslušníky do 3. kolena a Maškarádu pro děti.

Pokud se někomu ta idylka nezdá, chci ho ujistit, že SAMOZŘEJMĚ máme i my potíže a problémy, ale na to máme hlavu a ruce. A lidi. Časem si chceme udělat průzkum těch, co mají špatnou docházku, nebo přestali chodit vůbec, vyrobit přehled o sociálním složení a položit několik otázek otčům.

Moc bychom chtěly pro starší děti zajistit plynulý přechod na organizované cvičení a rytmiku.

To zatím stačí. Kdo nevěří, ať tam běží!

Zvou Copánek a Johana

Bezbariérové centrum volného času Lesná Milénova 13

PS.

K organizaci podobných velkolepostí ještě připodotýkám!

Děti se zvládnout dají, je-li správně namixován poměr mírně organizované činnosti s pocitem volna. Největší zádrhel je spací režim jednotlivců. S tím se nedá moc dělat, jenom vyžadovat maximum tolerance ostatních. Nespící děti jsou odlákány v poledním klidu hodně daleko od stanů a probuzené dítě je co nejrychleji přemístěno jinam.

Stejně tak ráno se vynalezl postupný budíček, často se jedna matka postarala o více dětí.

U přihlášených maminek jsme se spolehly na to, že je jim tato forma blízká. A ejhle! Některé pracovaly s dětmi už dřív, hojně se vyskytovaly manželky horolezců apod. Ty ostatní měly tu nejlepší vůli se přidat a spolupracovat.

Jakýkoliv nesnášenlivý typ rodiče vnese do party tolik nepohody, že je v zájmu všech se domluvit na odjezdu i za cenu vrácení celého poplatku.

Kočárkové děti (ano, i takové) se v terénu přemisťovaly na zásobovacím dvoukolu vystlaném karimatkou a ohrazeným (kola). To bylo tak lákavé, že se pojiždění dožadovali i chodiči. Dvoukólák používali dvojčata i ke spaní v poledním klidu. Časem se přešlo na odpočinek ze stanů do stínu stromů.

Důležitým opěrným bodem v programu bylo jídlo.

Dvě maminky ve službě se pohodlně vystřídaly a ještě jsme mohly přihlížet k tomu, aby to byly matky větších dětí. Vařila se domácí strava, všeho bylo dost. Denně čerstvý jogurt vlastní výroby se vylepšoval malinami, na které chodili všichni společně.

Chválení a odměny za všechno, za co to jen šlo, dělalo s dětmi divy. Až se někteří rodiče nestačili divit, jak malí sobeckové přistoupili na dělení, nabízení a ustupování nejmenším.

Na to, že vždycky alespoň jedno dítě pláče, si všichni zvykli a v potřebě se různě zastoupit se mistrovky zdokonalili.

Večery byly pojaty liberálně. Unavení odešli spát. Většina zpívala, a to velmi dobře. Tatínci se ujali pořádání ohniček, pečení kuřat, buřtíků. Maminky se večer učily batikovat, modelovaly z hlíny a vyměňovaly si recepty a nápady do domácností.

Výrok jedné z nich, že odjíždí strašně šťastná, protože se její dítě naučilo jíst jogurt a houpat na houpačce, je důkazem, jak je snadné ke štěstí přijít.

UKOLĚBAVKA

Alena LINHARTOVÁ (7. PS Brno)

Další den byl spát, bude se vám o něm zdát,
[les ticho začumi, krásně to zní,
písničku budu vám hrát.]

les ticho začumi, krásně to zní,
písničku budu vám hrát. *opět* *kyta - dy* *l. 65*

Další den byl spát, bude se vám o něm zdát,
[les ticho začumi, krásně to zní,
písničku budu vám hrát.]

Ptáci už v hvozdech spí, spí šelha i voda v ní,
[jeu vlnka malinka o kámen zacuká,
pak i ona půjde spát.]

Denni jse dávno zhas, včel už je ke spánku čas,
[oči se bliží a bliží se noc,
voina Lytary hlas.]

Plno slunce a krásných zážitků na táborech Vám přeji

organizátoři Burzy

PS. Psát nám můžete na adresu

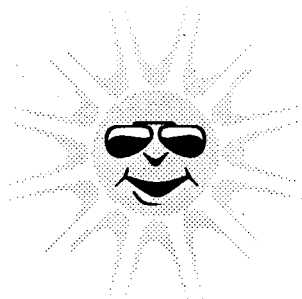
MěR Pionýra

Burza LČ

Jakubské nám. 7

Post Box 388

659 88 BRNO

Vydalo: Vzdělávací středisko Městské rady Pionýra v Brně

Jakubské nám. 7, Post Box 388, 659 88 BRNO

Zpracovala: pracovní skupina Burzy

Grafická úprava a sazba: R.P. computer Brno

Tisk: L - print Lužánky Brno

Neprošlo jazykovou úpravou

BRNO 1993